

[Thestrup.]

ningen med militære rettergangschefer. Den højtærede forsvarsminister har valgt at følge den enstemmige indstilling fra det sagkyndige udvalg, der har behandlet spørgsmålet, og det er efter min opfattelse et rigtigt valg, ministeren har truffet.

Jeg har i de sidste ti år jævnlige behandlet militære straffesager som dommer, og jeg må sige, at jeg har det bedste indtryk af auditørkorpsets dygtighed, ansvarsbevidsthed og loyalitet over for hæren. Jeg skal heller ikke nægte, at jeg har den opfattelse, at de afgørende beslutninger inden for retsvæsenet, derunder rejsning af tiltale, i almindelighed bedst træffes af folk med juridisk uddannelse. Alligevel tror jeg, det er rigtigt at bevare de militære chefer som dem, der træffer bestemmelse om rejsning af tiltale. Under forhold, hvor man tillægger det enkelte menneskes ret over for staten så stor en betydning, som vi gør, og fører dette princip igennem også inden for hæren, kan det ikke nægtes, at retssager ofte er den eneste måde, hvorpå disciplinen kan værnes. Derfor er jeg af samme mening som den, udvalget har givet udtryk for i den brune betænkning, og som ministeren har fulgt: at det af hensyn til den militære disciplins opretholdelse ikke kan lade sig gøre at fratage de militære chefer deres påtalemyndighed. Her vil jeg gerne henvisne til de skrivelser fra hærens og flådens militære chefer, der er aftrykt som bilag til den brune betænkning, og hvori disse synspunkter kommer meget stærkt frem.

Jeg kan tiltræde de ændringer, der er foreslået af §§ 11, 12, 23 og 35. Jeg tror, at disse ændringer vil sikre såvel en ensartet tiltalerejsning i ensartede tilfælde som en forsvarlig behandling af selve tiltale-spørgsmålet.

Derfter skal jeg gå over til det andet afsnit i det foreliggende lovforslag, frihedsordningen.

Der er for mig at se to betragtninger, der må føre til, at der tilsikres de værnepligtige mere fritid end tidligere, og at der tilsikres dem en stærkere beskyttelse af denne fritid end tidligere, idet jeg med ordet „tidligere“ sigter til den tid, der ligger forud for den, da vi foretog en egentlig udbygning af vort forsvar, og idet jeg betragter den ordning, der er i øjeblikket, som en mere midler-

tidig ordning og det lovforslag, der her er fremsat, som det første egentlige forslag vedrørende en ordning af frihedsspørgsmålet.

Den ene betragtning er den, at nu varer den militære tjeneste meget længere end tidligere, og det må være klart, at der derfor må kunne kræves mere fritid. Den anden er den, at vi lægger langt større vægt på, hvad jeg vil kalde „den indre disciplin“ hos den enkelte værnepligtige, end vi gjorde tidligere. Jeg kunne tænke mig, at det foruden med en ændret opfattelse i almindelighed af det enkelte individs ret over for staten hænger sammen med de store krav, den moderne hær stiller til den enkelte soldats evner, initiativ og viljestyrke. Den mand, man kræver meget af i tjenesten, må på sin side have krav på at få en rimelig fritid og på, at denne fritid i et vist omfang er beskyttet mod vilkårlig indgriben.

Det er mange år siden, jeg selv aftjente min værnepligt, men det står mig endnu ganske klart, at intet i højere grad forbitrede tilværelsen for os end at få nægtet en orlov, man mente at have ret til. Jeg har i de militære sager, jeg har behandlet, gang på gang mødt det samme synspunkt. Jeg finder det derfor rimeligt og rigtigt, at der er friheder, de såkaldte faste friheder, der ikke kan fratages eller beskæres ved disciplinarmidler, og at der til disse henføres foruden befalet orlov to nattegn månedlig og i måneder, hvor der ikke er befalet orlov, én lørdag-søndagsfrihed månedlig.

Jeg finder endvidere, at det er rimeligt og rigtigt, at der er friheder, der vel kan beskæres og fratages ved disciplinarmidler, men ikke rent vilkårligt indskrænkes eller fratages, og endelig, at der er visse friheder, der tilstås ud fra et belønningssynspunkt.

Det er jo ikke meningen her ved første behandling, at vi skal udtale os om forslaget's enkeltheder, og jeg skal derfor ikke gå i detaljer vedrørende de enkelte bestemmelser, men er naturligvis ligesom de øvrige ordførere villig til at behandle dem nærmere i et udvalg.

Jeg deler på den anden side den højtærede forsvarsministers synspunkt, som også er udvalgets synspunkt, at det er betænkeligt at gå stort videre, derunder at gå så langt, som ungdomskommissionen foreslår. Det er nemlig nødvendigt, at vi